

ระบบเครือข่ายไร้สาย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอน
แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์

ระบบเครือข่ายไวร์ลส์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตอน แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์

เขียนเอกสาร โดย นายนคร บริพันธ์มงคล (ฝ่ายระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย)
ผลิตเมื่อ วันที่ 1 ตุลาคม 2555

จัดทำโดย
สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

Table of Contents

1.	หลักการและเหตุผล	1
2.	เครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไว้สาย	3
3.	เครือข่ายไว้สาย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4
4.	เครือข่ายไวเลสแลน (SOHO)	6
5.	ปัญหาอุปกรณ์ไวเลสแลนแบบ SOHO กับเครือข่ายบ้านชีวิ	7
6.	การกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลน	7
7.	ตำแหน่งการเชื่อมต่ออุปกรณ์ไวเลสแลน	9
8.	คุณสมบัติเบื้องต้นคุปกรณ์ไวเลสแลน	10
9.	สรุปผลการดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติที่ดี	13
10.	ข้อเสนอแนะ	13

ระบบเครือข่ายไร้สาย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอน

แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมได้รับความนิยมมากขึ้น และเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะเทคโนโลยีไวเลสแลน (Wireless LAN) และเทคโนโลยีการสื่อสารไร้สายยุคที่ 3 (Third Generation / 3G) ซึ่งสามารถเกิดจากความต้องการบริโภคข้อมูลของผู้ใช้ และความหลากหลายของอุปกรณ์เข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากขึ้น เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ Laptop, Tablet, Handheld, Smartphone และ Digital camera เป็นต้น ขณะที่โลกแห่งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตจนกลายเป็นโลกแห่งเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) ผู้คนจากทั่วทุกมุมโลกจะทำความรู้จักกัน เชื่อมโยงกัน และแตกเปลี่ยนข้อมูลกันอยู่ตลอดเวลา ทั้งหมดข้างต้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การใช้งานเครือข่ายไร้สายได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น

อุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสแลน (Access Point / AP) เป็นอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณไร้สายหรือสัญญาณไวเลส กับอุปกรณ์ปลายทางต่างๆ ของผู้ใช้ ให้สามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก รวมทั้งผู้บริโภค ระดับครัวเรือนต่างติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณกันทั่วสิ้น เพราะด้วยความสะดวกในการใช้งาน การติดตั้งง่าย และราคาไม่แพงมากนัก ทำให้คุ้มครองกระจายสัญญาณไวเลสแลนและสัญญาณไวเลสแลนมีอยู่ทั่วทุกหนแห่ง ปัจจุบันคุ้มครองกระจายสัญญาณไวเลสแลนมีหลายรูปแบบ เช่น Enterprise Wireless LAN และ SOHO Wireless LAN ทั้งสองรูปแบบข้างต้น มีความแตกต่างกันหลายส่วน เช่น ราคากลางสำหรับความสามารถของอุปกรณ์ ความปลอดภัยของระบบเครือข่ายไร้สาย ความสะดวกในการจัดการระบบ ความทดลองของอุปกรณ์ และการจัดการระบบไวเลสแลนที่ดี รวมทั้งการตรวจสอบสิทธิ์ตาม พรบ. การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ขณะที่การเลือกซื้อและติดตั้งอุปกรณ์ไวเลสแลนให้เหมาะสมกับองค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้งาน และอาจเกิดข้อผิดพลาดต่อระบบเครือข่ายแลน (LAN) ที่มีอยู่เดิมได้ เช่น การแยกจ่ายหมายเลขไอพีแอดเดรส (IP Address) ช้าชักอนในระบบ การตรวจสอบระบบปรักษาความปลอดภัยที่ไม่สอดคล้องกัน ระบบการตรวจสอบสิทธิ์ช้าชักอนหลายรูปแบบ เป็นต้น

สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดูแลระบบเครือข่ายไร้สายส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ที่มีชื่อเรียกว่า WiSE ย่อมาจาก Wireless Services for Education ซึ่งเลือกสรรเทคโนโลยีไวเลสແລນแบบ Enterprise Wireless LAN ให้เหมาะสมกับการใช้งานของผู้ใช้ในมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยได้จัดหาอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสແلنติดตั้งเอง และอุปกรณ์ทำงานไม่สอดคล้องกับระบบเครือข่ายไร้สายของมหาวิทยาลัย รวมทั้งพบปัญหาการติดตั้ง และกำหนดค่าอุปกรณ์ผิดพลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเครือข่ายและภายนอกมหาวิทยาลัย ทำให้หลายครั้งพบปัญหา “การแจกจ่ายหมายเหลือไฟฟ้าและเครื่องพิมพ์” ทำให้ทั้งหน่วยงานไม่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งสำนักคอมพิวเตอร์ต้องใช้บุคลากรและเวลาอย่างมากในการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจากหน่วยงาน สำนักคอมพิวเตอร์ได้จัดทำแนวปฏิบัติที่ดีกำหนดคุณสมบัติและการติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสແලן ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดี และช่วยลดปัญหาต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่มีชื่อเรียกว่า “เครือข่ายบัวศรี” ของมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีของระบบเครือข่ายไร้สายของมหาวิทยาลัย
- เพื่อจัดทำข้อกำหนดของคุณสมบัติและการติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสແලนภายนอกมหาวิทยาลัย
- เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสແලนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มาใช้ในมหาวิทยาลัย
- เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานการเชื่อมต่อสายสัญญาณอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสແලนภายนอกมหาวิทยาลัย
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายไร้สายของมหาวิทยาลัย

แผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การดำเนินงานทุกๆ ด้านบรรลุตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับนี้ทุกภาคส่วนควรดำเนินงานให้สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ซึ่งระบบเครือข่ายไร้สาย (WiSE) เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านหนึ่งของยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัย แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์จะสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ระดับมหาวิทยาลัย

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมหาวิทยาลัยศรีนคินทร์วิโรฒ พ.ศ. 2555-2559 ตามยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างระบบบริหารจัดการไอซีทีที่ดี

แผนยุทธศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ. 2553-2567) มหาวิทยาลัยศรีนคินทร์วิโรฒ เป้าประสงค์ 1.7 RAP28 โครงการพัฒนาและจัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และเป้าประสงค์ 5.10 RAP124 โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของมหาวิทยาลัย เชื่อมโยงสู่ภายนอกผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ระดับหน่วยงาน

แผนยุทธศาสตร์สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนคินทร์วิโรฒ (พ.ศ. 2550-2554) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัย

แผนปฏิบัติราชการสำนักคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนภารกิจของมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2556 โครงการแนวปฏิบัติที่ดีด้านไอซีที กิจกรรมจัดทำมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ มศว

ประโยชน์

มหาวิทยาลัยได้แนวปฏิบัติที่ดีของระบบเครือข่ายไร้สายของมหาวิทยาลัย ในประเด็นต่อไปนี้

- ระบบ อุปกรณ์ และ การเชื่อมต่ออุปกรณ์มีสร้างมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งมหาวิทยาลัย
- ระบบเครือข่ายไร้สายมีประสิทธิภาพการสื่อสารข้อมูลระบบเครือข่ายภายในได้ดีขึ้น
- มีแนวทางการจัดซื้ออุปกรณ์เครือข่ายไว้เลสแลน
- มีมาตรฐานที่ดีในการนำไปประยุกต์ได้จริง
- การทำหนทางการตั้งค่า (Configuration) ของอุปกรณ์ที่ถูกต้อง
- ช่วยลดปัญหาการชนกันของข้อมูลภายในระบบเครือข่ายให้น้อยลง
- หน่วยงานมีความเข้าใจและทราบถึงความสำคัญของการขยายเครือข่ายไร้สายภายในหน่วยงาน

2. เครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไร้สาย

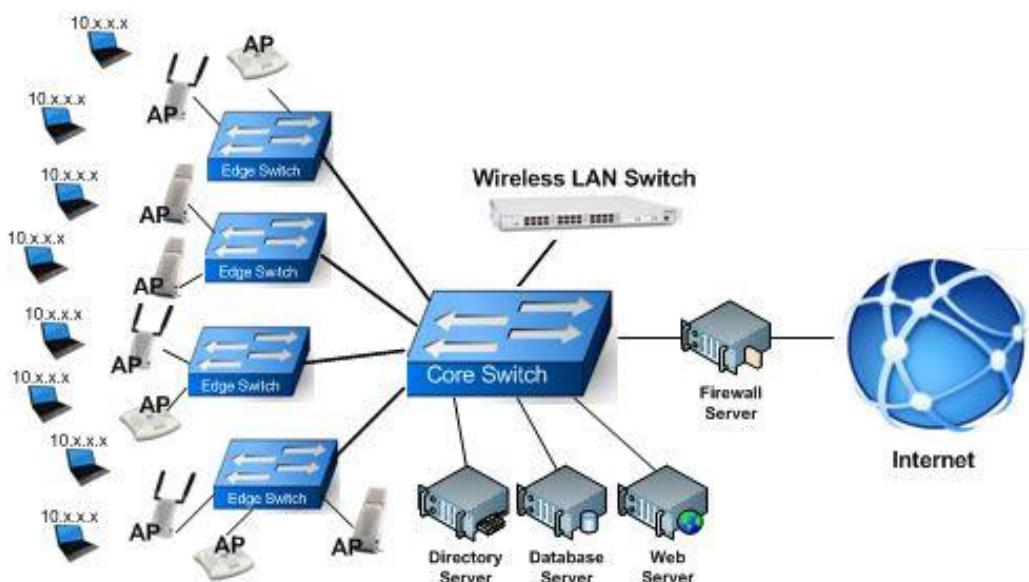
เครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไร้สายหรือนิยมเรียกว่า ไวเลสแลน (Wireless LAN) หรือ “WiFi” ที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันมี 2 ประเภท ดังนี้

2.1 Enterprise Wireless LAN เป็นระบบเครือข่ายไวเลสแลนที่มีประสิทธิภาพสูง เหมาะกับองค์กรขนาดกลางและใหญ่ที่มีผู้ใช้งานจำนวนมาก ความสามารถหลากหลาย เช่น การจัดการระบบจากส่วนกลาง ความปลอดภัยสูง ความทนทานของอุปกรณ์ ควบคุมช่องสัญญาณและคลื่นความถี่อัตโนมัติ รองรับอุปกรณ์พกพาหลากหลายชนิด การติดตั้งง่ายรวดเร็ว การจัดเก็บสถิติการใช้งาน การป้องกันสัญญาณรบกวนจากระบบไวเลสแลนอื่น และการตรวจสอบลิขสิทธิ์ตาม พ robe. การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ โดยระบบไวเลสแลนจะมีอุปกรณ์ทำงาน 2 ส่วนหลักคือ Wireless LAN Switch และ Access Point ทำงานคู่กัน โดยอุปกรณ์ส่วนแรกเป็นหัวใจหลักของระบบ ทำหน้าที่ควบคุมอุปกรณ์ Access Point ให้ทำงานตามที่ผู้ดูแลกำหนดขึ้น การจัดการและดูแลระบบจะทำงานหรือส่งการผ่านอุปกรณ์ Wireless LAN Switch เพียงจุดเดียวเท่านั้น ซึ่งทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและควบคุมแบบรวมศูนย์กลาง

2.2 SOHO Wireless LAN เป็นระบบเครือข่ายไวเลสแลนที่ขาดการจัดการจากศูนย์กลาง เหมาะกับองค์กรขนาดเล็ก หรือครัวเรือน ด้วยความที่อุปกรณ์รองรับจำนวนผู้ใช้ไม่มากนัก ประสิทธิภาพและคุณสมบัติของอุปกรณ์มีอย่างจำกัด และราคาอุปกรณ์ที่ไม่สูงมาก ทำให้อุปกรณ์ไวเลสแลนแบบนี้เป็นที่นิยมมาก ขณะที่การจัดการไม่สามารถทำงานแบบศูนย์กลางได้ ซึ่งหากผู้ดูแลระบบจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนค่าอุปกรณ์ต้องดำเนินการทุกอุปกรณ์โดยตรง

3. เครือข่ายไร้สาย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เครือข่ายไร้สายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีชื่อว่า WiSE ย่อมาจากคำว่า Wireless Services for Education ติดตั้งครั้งแรกในปี พ.ศ. 2547 โดยมีสถาบันภาระของระบบดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพ : สถาบันภาระของระบบเครือข่ายไร้สาย (WiSE) มศว

สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ให้บริการและบำรุงรักษาระบบเครือข่ายไร้สาย (WiSE) ของมหาวิทยาลัยให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงติดตั้งระบบไวไฟแลสแลนแบบ Enterprise Wireless LAN ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมกับมหาวิทยาลัยที่มีผู้ใช้งานจำนวนมากและรองรับผู้ใช้ต่อเนื่องตลอดเวลา

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นระบบเครือข่ายไวไฟแลสแลน WiSE ประกอบด้วยอุปกรณ์หลัก 2 ส่วน คืออุปกรณ์ควบคุมเครือข่ายไวไฟแลสแลน (Wireless LAN Switch) และอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวไฟแลสแลน (Access Point) ดังภาพด้านล่างนี้

การทำงานของระบบ Enterprise Wireless LAN

Wireless LAN Switch / Wireless Controller	Access Point
1. กำหนดนโยบายการบริการศูนย์กลาง	1. ลงทะเบียนอุปกรณ์กับ Wireless LAN Switch
2. กำหนดนโยบายการควบคุมคลื่นความถี่ และช่องสัญญาณ	2. รับ-ส่งสัญญาณไวไฟแลสแลนกับอุปกรณ์ปลายทาง
3. กำหนดระบบการตรวจสอบสิทธิ์เข้าใช้งาน	3. รับ-ส่งข้อมูลให้ Wireless LAN Switch ประมวลผล
4. กำหนดนโยบายรักษาความปลอดภัย	4. ดำเนินการตามนโยบายที่กำหนด
5. กำหนดนโยบายตรวจสอบผู้บุกรุก	5. แสดงไฟสถานะการทำงานบนอุปกรณ์
6. กำหนดนโยบายตรวจสอบข้อมูลและไวรัส	
7. กำหนดนโยบายการตรวจสอบระบบและข้อมูลสถิติ	

จากตารางการทำงานข้างต้นแสดงถึงกระบวนการทำงานของอุปกรณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ Wireless LAN Switch ทำหน้าที่กำหนดนโยบายการทำงานและประมวลผลข้อมูลตามนโยบายที่กำหนดขณะที่ Access Point ทำหน้าที่รับส่งสัญญาณและข้อมูลตามนโยบายที่กำหนดเท่านั้น จึงทำให้อุปกรณ์ Access Point มีความทนทาน อายุการใช้งานสูง เพราะการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการที่อุปกรณ์ Wireless LAN Switch การแยกการทำงานออกเป็น 2 ส่วน ทำให้ระบบไวเลสแลนมีประสิทธิภาพสูง

4. เครื่อข่ายไวเลสแลน (SOHO)

SOHO Wireless LAN เป็นระบบเครือข่ายไวเลสแลนที่ขาดการจัดการจากศูนย์กลาง เหมาะกับองค์กรขนาดเล็กหรือครัวเรือน สามารถติดตั้งง่ายและมีราคาไม่สูงมากนัก ทำให้หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยจัดซื้อจัดจ้างมาใช้งานเป็นจำนวนมาก ขณะที่ประสิทธิภาพและความสามารถรองรับการทำงานของหน่วยงานได้ในระดับหนึ่ง แต่ขาดรายคุณสมบัติที่หน่วยงานไม่ทราบ เช่น สถิติการใช้งาน การตรวจสอบสิทธิ์จากศูนย์กลาง การจัดเก็บข้อมูลตาม พรบ. การกระทำการผิดทางคอมพิวเตอร์ การขาดคุณสมบัติการจัดการจากศูนย์กลาง เป็นต้น

เครือข่ายไวเลสแลนแบบ SOHO มีเพียงอุปกรณ์ชนิดเดียวคือ อุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสแลน (Access Point) จะสามารถสร้างระบบเครือข่ายไวเลสแลนได้ทันที

การทำงานของระบบ SOHO Wireless LAN

Access Point	
1. กำหนดนโยบายควบคุมลื่นความถี่ และช่องสัญญาณเฉพาะตัวอุปกรณ์	5. รับ-ส่งสัญญาณไวเลสแลนกับอุปกรณ์ปลายทาง
2. กำหนดระบบการตรวจสอบสิทธิ์เฉพาะตัวอุปกรณ์	6. ประมวลผลข้อมูลภายใต้ตัวอุปกรณ์
3. กำหนดนโยบายรักษาความปลอดภัยเฉพาะตัวอุปกรณ์	7. ดำเนินการตามนโยบายที่กำหนด
4. กำหนดนโยบายการจัดสรรหมายเลขออปี แอดเดรสเฉพาะตัวอุปกรณ์	8. แสดงไฟสถานะการทำงานบนอุปกรณ์

จากการทำงานข้างต้นแสดงถึงกระบวนการทำงานของอุปกรณ์ภูมิรวมอยู่กัยในอุปกรณ์ไวเลสแลน หากมีจำนวนอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสแลนและผู้ใช้ไม่มากนักการติดตั้งระบบไวเลสแลนแบบ SOHO จะสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว แต่หากมีจำนวนอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสแลนและผู้ใช้จำนวนมากจะส่งผลให้อุปกรณ์ต้องประมวลผลข้อมูลสูงและส่งผลให้ประสิทธิภาพของอุปกรณ์ลดลงตามจำนวนผู้ใช้ที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การดูแลและการจัดการจะเกิดความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น เช่น การกำหนดค่าอุปกรณ์ จำเป็นต้องกำหนดทุกอุปกรณ์ ซึ่งเสียเวลาต่อการดำเนินงานและอาจเกิดข้อผิดพลาดได้

5. ปัญหาอุปกรณ์ไวเลสแลนแบบ SOHO กับเครือข่ายบัวศรี

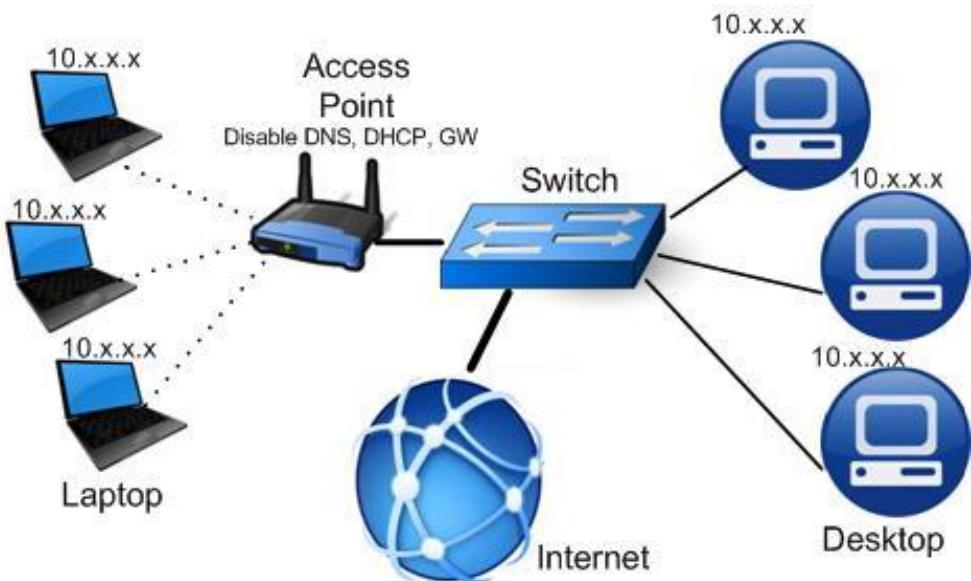
เนื่องจากอุปกรณ์ไวเลสแลนแบบ SOHO มีราคาไม่สูงนักประกอบกับการติดตั้งง่ายและรวดเร็ว ทำให้หลายหน่วยงานในมหาวิทยาลัยจัดซื้อจัดจ้างมาใช้งาน ซึ่งหลายหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจในการตั้งค่าอุปกรณ์ให้ถูกต้อง ซึ่งบ่อยครั้งที่อุปกรณ์ไวเลสแลนส่งข้อมูลรบกวนการทำงานของระบบเครือข่ายแลนและทำให้เครือข่ายบัวศรีไม่สามารถให้บริการได้ เช่น การแยกจ่ายหมายเลขไอพีแอดเดรสของอุปกรณ์ไวเลสแลน ซึ่งทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ภายในหน่วยงานรับหมายเลขไอพีแอดเดรสผิดจากอุปกรณ์ไวเลสแลน และไม่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ เพราะได้รับหมายเลขไอพีแอดเดรสที่ไม่ถูกต้อง (หมายเลขไอพีแอดเดรสถูกแจกจ่ายทั้งเครือข่ายแลนและเครือข่ายไวเลสแลน)

ขณะที่การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการแยกจ่ายหมายเลขไอพีแอดเดรสข้างต้น ต้องใช้บุคลากรและเวลาในการทำงานมาก ประกอบกับผลกระทบจากปัญหาข้างต้นเป็นวงกว้างต่อหน่วยงานและมหาวิทยาลัย ฉะนั้นการจัดซื้อจัดจ้างและติดตั้งอุปกรณ์ไวเลสแลนควรเป็นอุปกรณ์ที่มีคุณสมบัติตามสำนักคอมพิวเตอร์กำหนดขึ้น แต่หากเป็นอุปกรณ์ไวเลสแลนที่หน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างเองไม่เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักคอมพิวเตอร์ ฉะนั้นก่อนการติดตั้งอุปกรณ์ไวเลสแลนควรแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยกำหนดค่าอุปกรณ์ และป้องกันปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเครือข่ายแลนภายในหน่วยงานและเครือข่ายบัวศรีของมหาวิทยาลัยได้

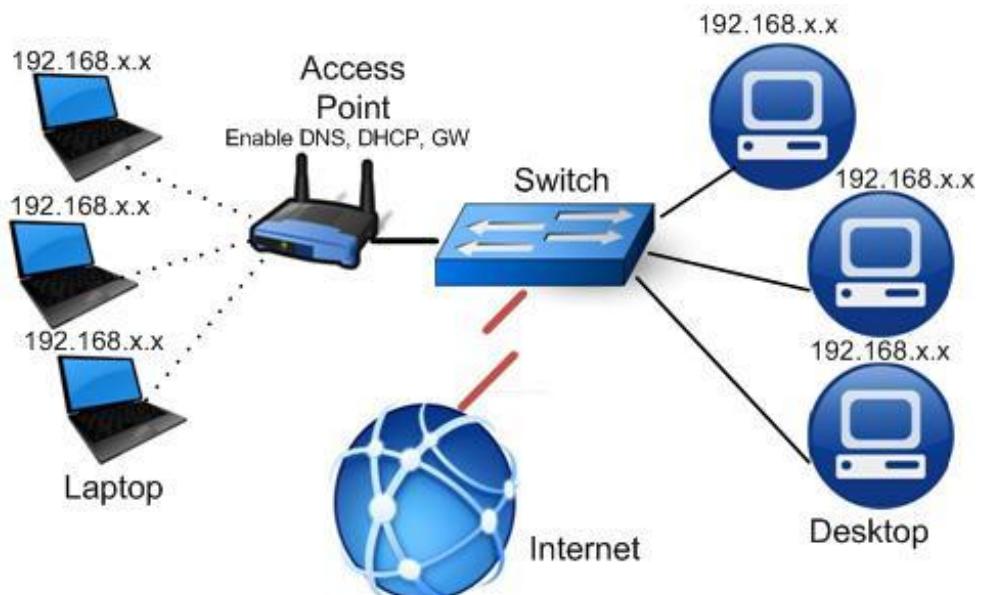
6. การกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลน

การกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลน ทั้งแบบ Enterprise Wireless LAN และ SOHO Wireless LAN มีความซับซ้อนแตกต่างกันมาก แบบ Enterprise Wireless LAN เจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์เป็นผู้ดูแลและกำหนดค่าอุปกรณ์ให้ทั้งหมด รวมทั้งติดตามสถานะการทำงานของอุปกรณ์ด้วยเช่นกัน เอกสารแนวปฏิบัติที่ดีฉบับนี้จึงไม่กล่าวถึงแบบ Enterprise Wireless LAN ขณะที่เอกสารแนวปฏิบัติที่ดีฉบับนี้จะแนะนำการกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลนแบบ SOHO Wireless LAN เป็นต้น เพราะหากกำหนดค่าอุปกรณ์ผิดพลาดจะส่งผลกระทบกว้างต่อระบบเครือข่ายบัวศรี

เนื่องจากปัจจุบันอุปกรณ์ไวเลสแลนแบบ SOHO ที่มีจำนวนน้อยมีหลากหลายรุ่นและยี่ห้อ ทำให้การแนะนำการกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลนไม่สามารถทำได้ครบถ้วนหมด ฉะนั้นเอกสารแนวปฏิบัติที่ดีฉบับนี้จะเน้นข้อกำหนดหลักการกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลนที่ต้อง เช่น การป้องกันการแจกจ่าย IP Address, Subnet mask, Gateway และ DNS เป็นต้น

ภาพ : การกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลนที่ต้อง

ภาพ : การกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลนที่ไม่ต้อง

การกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลนที่ถูกต้อง

1. ห้ามเชื่อมต่อสายสัญญาณแลนกับอุปกรณ์ไวเลสแลนหากยังไม่ได้กำหนดค่าที่ถูกต้อง
2. ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์ก่อนติดตั้งอุปกรณ์ไวเลสแลน
3. ปิดการทำงานจากจ่ายหมายเลข IP Address, Subnet mask, Gateway และ DNS เพราะหากกำหนดค่าข้างต้นจะส่งผลกระทบต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้ง Desktop และ Laptop ภายในหน่วยงานทั้งอาคาร โดยหมายเลขออปีแอดเดรสที่ถูกต้องจะส่งมาจากเซิร์ฟเวอร์ของสำนักคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้ใช้สามารถตรวจสอบหมายเลข IP Address ที่ถูกต้อง จะต้องขึ้นต้นด้วย 10.1.x.x สำหรับ มศว ประสานมิตร เช่น 10.1.105.35 หรือ 10.1.117.172 ส่วนของ มศว องครักษ์ เช่น 10.2.106.103 หรือ 10.2.212.111 เป็นต้น แต่หากเครื่องคอมพิวเตอร์มีหมายเลขออปีแอดเดรสขึ้นต้นด้วย 192.168.x.x แสดงว่ามีอุปกรณ์จากจ่ายหมายเลขที่ไม่ถูกต้องเข้าระบบเครือข่ายแลน และจะไม่สามารถใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตได้
4. ปิดการทำงานไฟวอลล์ (Firewall) เพื่อให้ข้อมูลส่งผ่านมายังสำนักคอมพิวเตอร์ และตรวจสอบข้อมูลจากส่วนกลาง หากเปิดการทำงานส่วนนี้ข้อมูลอาจจะไม่ถูกส่งผ่านเข้าเครือข่ายบัวศรี และไม่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้เช่นกัน
5. ปิดการทำงานตรวจสอบสิทธิ์แบบต่างๆ เพราะสำนักคอมพิวเตอร์มีระบบการตรวจสอบสิทธิ์การเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตจากส่วนกลาง (ระบบ IPass) แต่หากต้องการตรวจสอบสิทธิ์ในส่วนนี้ ผู้กำหนดค่าของหน่วยงานต้องเข้าใจการทำงานส่วนนี้และอธิบายให้ผู้ใช้ในหน่วยงานทราบด้วยเช่นกัน

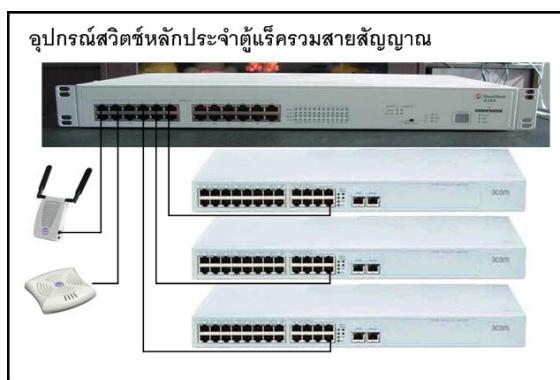
การกำหนดค่าอุปกรณ์ไวเลสแลนเป็นขั้นตอนสำคัญ เพราะหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อเครือข่ายภายในหน่วยงานทั้งอาคารทันที ฉะนั้นก่อนการติดตั้งอุปกรณ์ไวเลสแลนต้องปรึกษาเจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์เป็นอันดับแรก และไม่เชื่อมต่อสายสัญญาณแลนเข้ากับอุปกรณ์ไวเลสแลนโดยเด็ดขาด เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้

7. ตำแหน่งการเชื่อมต่ออุปกรณ์ไวเลสแลน

การเชื่อมต่ออุปกรณ์ไวเลสแลนกับอุปกรณ์สวิตช์เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อประสิทธิภาพการรับส่งข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ เพราะอุปกรณ์ไวเลสแลนมีลักษณะทำงานแบบเดียวกับอุปกรณ์ฮับ (HUB) คือเมื่อมีจำนวนผู้ใช้มากการแชร์แบนด์วิดธ์ (Bandwidth) ในอุปกรณ์สูงเช่นกัน ฉะนั้นเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดและป้องกันการลดthonของสัญญาณเครือข่าย ควรเชื่อมต่ออุปกรณ์ไวเลสแลนกับอุปกรณ์สวิตช์หลักประจำตัวโดยตรง และไม่เชื่อมต่อผ่านสวิตช์ตัวอื่นๆ หรือจุดกระจายสัญญาณ (Outlet) ข้างกำแพงห้อง

เนื่องจากอุปกรณ์สวิตช์หลักประจำตู้เร็ค เชื่อมต่อสายสัญญาณไฟเบอร์ออฟติก (Fiber Optic) ตรงสู่สำนักคอมพิวเตอร์ จึงทำให้ข้อมูลในลักษณะอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว ฉะนั้นไม่ควรต่ออุปกรณ์สวิตช์อยู่หรืออยู่อุปกรณ์ไวเลสแลนเข้ากับสวิตช์อยู่อื่นๆ เพราะเป็นการเพิ่มลำดับขั้นการเชื่อมต่ออีกขั้นหนึ่ง และข้อเสียของการเชื่อมต่อแบบลำดับขั้นหากอุปกรณ์สวิตช์ตัวใดมีปัญหาจะส่งผลกระทบต่ออุปกรณ์ที่เชื่อมต่องไปทั้งหมดด้วยเช่นกัน

การเชื่อมต่อสายสัญญาณภายนอกตู้เร็คสามารถศึกษาได้จากแนวปฏิบัติที่ดี เรื่องการเชื่อมต่อสายสัญญาณและอุปกรณ์เครือข่ายภายนอกตู้เร็ค

ภาพ : การเชื่อมต่ออุปกรณ์ไวเลสแลนและสวิตช์ที่ภายนอกตู้

จากการข้างต้น แสดงถึงการเชื่อมต่ออุปกรณ์ไวเลสแลนและอุปกรณ์สวิตช์อยู่เชื่อมต่อตรงกับอุปกรณ์สวิตช์หลักประจำตู้เร็ค ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อสัญญาณตามมาตรฐานแบบดาว (Star Topology) ที่มีข้อดีในการเพิ่มขยายอุปกรณ์ทำได้สะดวกรวดเร็ว ลดการชนกันของข้อมูลภายนอกตู้เร็ค หากสวิตช์อยู่ตัวใดตัวหนึ่งเกิดปัญหาจะไม่ส่งผลกระทบกับสวิตช์ตัวอื่น และการเปลี่ยนสวิตช์ทดแทนทำได้อย่างรวดเร็ว ฉะนั้นหน่วยงานควรตระหนักร่วมกับความสำคัญในการเชื่อมต่อสายสัญญาณกับอุปกรณ์สวิตช์ และไม่ควรเชื่อมต่ออุปกรณ์สวิตช์กับจุดกระจายสัญญาณ (Outlet) ข้างกำแพงเด็ดขาด หากต้องการคำปรึกษาในการเชื่อมต่อสายสัญญาณกับอุปกรณ์ใดๆ สามารถติดต่อได้ที่สำนักคอมพิวเตอร์ ประสานมิตร และองครักษ์

8. คุณสมบัติเบื้องต้นอุปกรณ์ไวเลสแลน

เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณไวเลสแลนภายในมหาวิทยาลัย หน่วยงานควรจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ไวเลสแลนตามมาตรฐานที่สำนักคอมพิวเตอร์กำหนดขึ้น ซึ่งช่วยให้หน่วยงานได้อุปกรณ์ไวเลสแลนที่มีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานร่วมกับระบบไวเลสแลนของมหาวิทยาลัยได้

เนื่องจากอุปกรณ์ไวเลสแลนมีการพัฒนาคุณสมบัติอย่างต่อเนื่อง หากหน่วยงานต้องการคุณสมบัติที่เป็นปัจจุบันให้ติดต่อสำนักคอมพิวเตอร์เพื่อส่งคุณสมบัติที่ถูกต้องให้ ขณะที่ด้านล่างเป็นตัวอย่างคุณสมบัติเบื้องต้นของอุปกรณ์ไวเลสแลนของมหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคุณสมบัติอุปกรณ์กระจายสัญญาณไร้สาย (Indoor Wireless Access Point)

1. เป็นอุปกรณ์ Access Point ภายใน ที่มีลักษณะเป็น Single Radio, Dual Band 802.11n
2. อุปกรณ์สามารถทำงานได้ดีในย่านความถี่ 2.4 GHz หรือ 5 GHz เป็นอย่างน้อย
3. รองรับความเร็วในการเชื่อมต่อได้ 54 Mbps บนมาตรฐาน 802.11a/g และ 300 Mbps บน มาตรฐาน IEEE802.11n
4. มีพอร์ต 10/100/1000Base-T Ethernet ที่รองรับมาตรฐาน IEEE802.3af PoE (Power over Ethernet) เพื่อเชื่อมต่อกับเครือข่ายเดิมอย่างน้อย 1 พอร์ต
5. สามารถรองรับการ Encryption แบบ WEP, TKIP, AES, WPA และ WPA2 (802.11i)
6. รองรับการจัดการความถี่ (RF Control / Management) โดยสามารถปรับเปลี่ยน Radio Power และ Radio Channel ของ Wireless Access Point ได้อย่างอัตโนมัติ หรือ Dynamic
7. สามารถรองรับการ Manage ผ่านทาง CLI, WEB GUI และ SNMP
8. รองรับการบริหารจัดการ การตั้งค่าของอุปกรณ์ Access Point โดยผ่านอุปกรณ์ Switch Controller ได้ในลักษณะแบบรวมศูนย์ และสามารถทำงานร่วมกับระบบเครือข่ายไร้สายเดิมของมหาวิทยาลัยได้
9. สามารถรับค่า IP Address จาก DHCP Server และสามารถตั้งค่า IP Address แบบ Manual ได้
10. อุปกรณ์สามารถทำงานในโหมดที่เป็น Access Point หรือ Air Monitor หรือ ทั้งสองโหมดพร้อมกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ Configuration ที่ตัว Wireless Controller เป็นหลัก โดยให้ครอบคลุมพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง
11. อุปกรณ์จะต้องมีพอร์ตแบบ RP-SMA เพื่อรองรับการเชื่อมต่อ Antenna ภายนอกได้ โดยสามารถจะต้องมีความแรง (Gain) ไม่น้อยกว่า 3.8 dBi ที่ช่วงคลื่นความถี่ 2.4GHz หรือ ไม่น้อยกว่า 5.8dBi ที่ช่วงคลื่นความถี่ 5 GHz (See Spec เสาเพิ่ม)
12. สามารถตรวจสอบสถานะผ่าน Console Interface ที่เป็นพอร์ต RJ-45
13. รองรับการทำงานในลักษณะที่เป็น Mesh และ Remote AP ได้

14. อุปกรณ์จะต้องมีความสามารถในการทำ Spectrum Analysis ได้
15. อุปกรณ์จะต้องรองรับการทำ Modulation Type แบบ CCK, BPSK, QPSK, 16-QAM และ 64-QAM
16. อุปกรณ์รองรับ Radio Technology แบบ Direct Sequence Spread Spectrum (DSSS), Orthogonal Frequency Division Multiplexing (OFDM) และ Multiple In Multiple Out (2x2 MIMO)
17. สามารถสร้าง SSID ได้ไม่ต่ำกว่า 16 SSIDs และแต่ละ SSID มีมาตรฐานความปลอดภัยที่แตกต่างกันได้
18. มีไฟแสดงสถานการณ์เชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์เพื่อตรวจสอบการทำงาน
19. อุปกรณ์จะต้องมีพอร์ตสำหรับเสียบ Power Adapter เพื่อรองรับในกรณีการทำ Mesh
20. อุปกรณ์จะต้องรองรับการใช้งาน (Operating Temperature) ที่อุณหภูมิ 0 – 50 องศาเซลเซียส
21. ต้องผ่านมาตรฐาน CE Marked, EN, UL และ FCC เป็นอย่างน้อย
22. ผู้เสนอราคาจะต้อง Set up ให้อุปกรณ์สามารถใช้งานกับ Web Report เพื่อแสดงรายงานสถานะต่างๆ ได้
23. เป็นผลิตภัณฑ์จากบริษัทผู้ผลิตเดียวกันกับชุดอุปกรณ์ควบคุมการทำงานเครือข่ายไว้สาย
24. ผู้เสนอราคาต้อง เสนอ Power Injector ที่ทำงานตามมาตรฐาน 802.3af จำนวน 1 ชุด ต่อ อุปกรณ์กระจายสัญญาณเครือข่ายไว้สาย (Power Injector ที่เสนอไม่จำเป็นต้อง เป็นยี่ห้อเดียวกันกับ อุปกรณ์กระจายสัญญาณเครือข่ายไว้สาย)
25. ผู้เสนอราคาต้องดำเนินการติดตั้งสายสัญญาณ UTP CAT6 เพื่อเชื่อมต่อ อุปกรณ์กระจายสัญญาณไว้สาย ให้ด้วยระยะทางไม่เกิน 80 เมตร
26. อุปกรณ์กระจายสัญญาณเครือข่ายไว้สาย จะต้องเป็นยี่ห้อเดียวกันกับเครื่องควบคุม อุปกรณ์กระจายสัญญาณเครือข่ายไว้สายที่มีหน่วยความจำภายใน เช่น การทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ
27. ผู้เสนอราคาต้องได้รับการแต่งตั้งจากผู้ผลิตอุปกรณ์กระจายสัญญาณไว้สายโดยตรง เพื่อเป็นตัวแทนจำหน่าย และให้การสนับสนุนการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพภาย หลังจากติดตั้งให้แก่หน่วยงานที่ดูแลและดูแลอุปกรณ์

9. สรุปผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่ดี

การดำเนินงานแนวปฏิบัติที่ดี ช่วยสร้างมาตรฐานเดียวกันในมหาวิทยาลัย เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารข้อมูลในระบบเครือข่าย ให้ดีขึ้น และช่วยให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ด้วยเช่นกัน

- สร้างแนวปฏิบัติที่ดีการจัดซื้อคุปกรณ์เครือข่ายไว้เลสแลน
- การจัดหาคุปกรณ์ไว้เลสแลนเป็นมาตรฐานเดียวกันในมหาวิทยาลัย
- สร้างมาตรฐานการเชื่อมต่อสายสัญญาณอุปกรณ์ไว้เลสแลนภายในตัวอาคารของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ป้องกันการเชื่อมต่อคุปกรณ์กระจายสัญญาณไว้เลสไม่ถูกต้อง
- ลดการชนกันของข้อมูลภายในเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- การสื่อสารข้อมูลในเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ป้องกันปัญหาการกำหนดค่าอุปกรณ์ไว้เลสแลนไม่ถูกต้อง
- หน่วยงานให้ความสำคัญกับการเพิ่มคุปกรณ์ไว้เลสแลน
- บุคลากรของหน่วยงานได้รับความรู้ความเข้าใจตามแนวปฏิบัติที่ดี

10. ข้อเสนอแนะ

เอกสารแนวปฏิบัติที่ดี เป็นการสร้างมาตรฐานและการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อให้ผู้ดูแลระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และนักวิชาการคอมพิวเตอร์ในมหาวิทยาลัยดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้น เมื่อปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดีจะช่วยแก้ไขปัญหาการแยกจ่ายหมายเลขไอพีแอดเดรสผิดพลาด ลดลง หรือไม่เกิดขึ้นอีกภายในมหาวิทยาลัย และยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้ดีขึ้น แต่แนวปฏิบัติที่ดีไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ หากผู้ดูแลระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และนักวิชาการคอมพิวเตอร์ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้น

สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ +66(0) 2649 5706 โทรสาร +66(0) 2259 2217
<http://cc.swu.ac.th>